

OGVO

Pestprotocol Blariacumcollege

pestbeleid

2014-2015

BLARIACUMCOLLEGE

Onderwijsgemeenschap Venlo & Omstreken

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
H. 1 Sociale veiligheid binnen het Blariacumcollege	p. 3
1.1 Basisprincipes sociale veiligheid	p. 3
1.2 Monitoring sociale veiligheid	p. 3
1.3 Groepsproces en hoe gaan wij hiermee om	p. 4 + 5
1.4 Werken aan een positief school- en klasklimaat	p. 5 + 6
1.5 Sociale vaardigheden ontwikkelen	p. 6
1.6 Investeren in het sensibiliseren en informeren van leerlingen	p. 6
1.7 Communicatie met ouders	p. 6 + 7
H. 2 Preventie pestproblematiek	p. 7
2.1 Aanmelding van een leerling op he Blariacumcollege	p. 7
Stroomschema SOT	p. 8
H. 3 Pesten	p. 9 + 10
3.1 Definitie en vormen van pesten	p. 10
3.2 Wat is het verschil tussen pesten en plagen?	p. 10
3.2 De kenmerken van pesten op een rijtje	p. 11
H. 4 Het signaleren van pestproblematiek	p. 11
4.1 Mogelijke signalen van een pestslachtoffer	p. 11
4.2 Mogelijk signalen van een pester	p. 11 + 12
H. 5 Pestbeleid op het Blariacumcollege	p. 12
5.1 Het vijf sporenbeleid in concrete stappen	p. 12 t/m 14
5.2 Beleid cyberpesten	p. 14 + 15
5.3 Anti-pestcoördinator	p. 15
5.4 Schoolvertrouwenspersoon	p. 15
5.5 Klachtenregeling	p. 15
Gedragsverwachtingen	p. 16
Bijlagen	p. 18
Bijlage 1: Websites pesten	p. 18
Bijlage 2: Jeugdboeken pesten	p. 18
Bijlage 3: Tips voor cyberpesten	p. 19
Bijlage 4: Vragenlijst pestincident	p. 20
Vragenlijst mogelijk slachtoffer	p. 20 t/m 22
Vragenlijst mogelijke pester	p. 23 t/m 24

**ELK UITERLIJK
IS MOOIER DAN
EEN PESTKOP**

Loesje

Inleiding

Pesten is een frequent voorkomend probleem op (VO)scholen. Door preventief te werk te gaan, kunnen wij er samen voor zorgen dat pesten een minder voorkomend probleem wordt. Door vroegtijdig te signaleren en in te spelen op het pestgedrag, kan een mogelijk adequate oplossing worden gezocht, waardoor dit onwenselijke pestgedrag meestal te voorkomen is. Daarom is dit pestprotocol ontwikkeld. Ons pestbeleid binnen de school gaat uit van dit protocol. Door middel van dit protocol proberen we duidelijkheid over onze werkwijze te verschaffen richting ouders, leerlingen, medewerkers van de school en extern betrokkenen.

Hoofdstuk 1: Sociale veiligheid binnen het Blariacumcollege

1.1 Basisprincipes sociale veiligheid

Het Blariacumcollege werkt gezamenlijk aan een prettige en veilige leeromgeving. Als school streven wij ernaar om dit ieder jaar weer waar te maken. Sociale veiligheid staat bij ons hoog in het vaandel. Regelgeving rond de sociale schoolveiligheid en de verantwoordelijkheid van de school is verankerd in diverse wetten en afspraken. Leerlingen hebben recht op onderwijs in een veilig schoolklimaat. Een veilig schoolklimaat behoort tot de basiskwaliteit van onze school. Daarbij gaat het om een klimaat waarbinnen alle leerlingen zich veilig voelen. Pesten is een probleem dat de sociale veiligheid kan beïnvloeden. Wij als school hebben een zorgplicht ten aanzien van de gezondheid en veiligheid van onze leerlingen. Voor onze school betekent dit dat wij een 'vergaande inspanningsverplichting' hebben om zorg te dragen voor een veilige leeromgeving, waaronder ook dit pestbeleid valt.

De basisprincipes behorende tot de sociale veiligheid binnen onze school zijn:

- ❖ Iedereen heeft respect voor elkaar en elkaars eigendommen.
- ❖ Iedereen levert een bijdrage aan een veilige school.
- ❖ Iedereen levert een bijdrage aan een schone school.
- ❖ Iedereen levert een bijdrage aan een goede voortgang van de lessen.
- ❖ Iedereen houdt zich aan de gemaakte afspraken m.b.t. anti-pestbeleid.
- ❖ Met iedereen wordt bedoeld: alle medewerkers binnen de school, alle leerlingen en alle ouders/opvoeders.

1.1 Monitoring sociale veiligheid

(Sociale) veiligheid binnen en buiten de school is een voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs en een goed leerklimaat. Bij sociale veiligheid gaat het enerzijds om de veiligheid van de fysieke ruimte en het gebruik ervan en anderzijds om sociale veiligheid: de veiligheid in de interactie tussen mensen binnen de onderwijsinstelling. De aantasting van het gevoel van veiligheid kan een grote impact hebben op onze leerlingen en medewerkers. Wij nemen dan ook de verantwoordelijkheid om iedereen binnen de school (leerlingen, personeel, ouders) een veilige omgeving te bieden. Monitoring is een belangrijk instrument voor onze school om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de veiligheidssituatie binnen het Blariacumcollege. Tevens is monitoring van sociale veiligheid verplicht bij wet. Wij monitoren in samenwerking met de GGD eens in de 4 jaar. In schooljaar 2015-2016 zal deze monitoring weer plaatsvinden. Daarnaast stellen wij jaarlijks een aantal vragen aan onze leerlingen over de veiligheid op school. OGVO breed hebben we afgesproken deze onderzoeken in een driejaarlijkse cyclus af te nemen: 1 jaar brugklasleerlingen, 1 jaar examenleerlingen, 1 jaar niet-brugklassers en niet-examenleerlingen. Omdat we sociale veiligheid hoog in het vaandel hebben staan, hebben we de afgelopen jaren deze onderzoeken frequenter uitgevoerd. Op deze manier proberen wij om zo goed mogelijk inzicht te krijgen wat er allemaal speelt binnen onze school. Dit inzicht is nodig om een goed veiligheidsbeleid te kunnen voeren en te streven naar een sociaal veilige school.

1.2 Groepsproces

Om pesten te voorkomen is het heel belangrijk dat er een gevoel van veiligheid is binnen de groep en binnen de school in zijn geheel. Wanneer klassen/groepen worden gevormd, dan kunnen we daarin de volgende fasen terugzien:

- 1) **Forming:** De leerlingen komen samen in de groep en kennen elkaar nog niet. In deze fase leren ze elkaar kennen. Groepsleden hebben een eigen geschiedenis en een eigen achtergrond, die nog niet bekend is bij de rest van de groep. De leerlingen gaan zich op een bepaalde manier gedragen in de groep, afhankelijk van hun geschiedenis en eigen achtergrond. In feite is in deze fase niet belangrijk wát iemand in de groep zegt, maar vooral de manier waarop. Er ontstaan interactiepatronen tussen de leerlingen in de groep. Leerlingen tasten in deze fase af. Op dit moment worden er al meningen gevormd over elkaar.
- 2) **Storming:** De naam zegt het al: deze fase is een vrij 'stormachtige' fase. De leerlingen gaan in deze fase vooral opzoek naar hun eigen plekje in de groep. Taakhoud en taakindeling worden onderling bepaald. Weerstand van leerlingen is typerend voor deze groepsfase. Van echte samenwerking is in deze fase nog geen sprake. De meningen die over elkaar gevormd worden of al zijn gevormd, kunnen in deze fase tot uiting komen. Ook kan pesten in deze fase ontstaan en tot uiting komen.
- 3) **Norming:** In deze fase wennen de groepsleden aan elkaar, aan de groep en aan de doelstellingen. De weerstand die in de stormingsfase een grote rol speelde, ebt nu langzamerhand weg. In deze fase is er sprake van echte samenwerking. De leerlingen beginnen elkaar te vertrouwen en te accepteren. Ook kan het groepsproces nu als gespreksonderdeel dienen.
- 4) **Performing:** De leerlingen weten wat ze van elkaar kunnen verwachten. Ze kennen de sterke en de zwakkere punten/eigenschappen van elkaar. Wanneer er problemen in de groep spelen, kunnen die in deze fase op een constructieve manier oplossen. Echter komt lang niet iedere groep in deze fase terecht. Vaak blijven groepen in de fasen hiervoor 'hangen', omdat er telkens veranderingen optreden en hier dan mee omgegaan moet worden, zoals een nieuwe leerling in de groep.
- 5) **Adjourning:** Dit is de afscheidsfase. Hierin staat ontbinding van de groep leerlingen centraal. De groep gaat uit elkaar en het is de kunst om de gemaakte afspraken/verwachtingen evengoed samen vast te houden, ondanks dat iedereen nu zijn eigen weg gaat. Een voorbeeld hiervan is wanneer leerlingen in het 2^e leerjaar met de klas gezamenlijk afsluiten en in het 3^e leerjaar elkaar loslaten en in een nieuwe klas starten.

Alle leerkrachten en mentoren doen hun uiterste best om dit groepsproces zo goed mogelijk te begeleiden en houden de verschillende fasen in de groep goed in de gaten. Dit doen zij door op iedere fase in de groep in te spelen. Dit doen ze door met het volgende rekening te houden:

- 1) **Forming:** De leerkrachten en mentoren geven de groepsleden voldoende ruimte om elkaar te leren kennen. Zij maken duidelijke afspraken met de groep en spreken verwachtingen duidelijk uit. Er worden groepsregels gemaakt. Ook scheppen zij duidelijkheid over wat er van de leerlingen verwacht wordt dit gehele schooljaar en in hun verdere schoolloopbaan binnen het Blariacumcollege.
- 2) **Storming:** De leerkrachten en mentoren zijn standvastig en houden zich aan de regels die zijn gemaakt. Zij bewaken de regels en de afspraken en zien toe hoe het groepsproces verloopt. Wanneer zij signaleren dat er niet aan de regels gehouden wordt of wanneer zij pestgedrag signaleren, vindt er onderling overleg plaats voor een gezamenlijke aanpak op de afdeling. Is dit niet voldoende, dan zetten zij andere acties uit, zoals beschreven in dit protocol.
- 3) **Norming:** De leerkrachten en mentoren scheppen voldoende ruimte om de leerlingen zelfstandig te laten werken. Zij nemen in deze fase wat afstand en laten initiatieven

van de groep komen. Ook in deze fase worden de regels en de afspraken goed bewaakt en sturen zij bij wanneer dit nodig is.

- 4) **Performing:** Wanneer een groep leerlingen in staat is om in deze fase terecht te komen, spelen de leerkrachten en mentoren hierop in door nog meer ruimte aan de groep te geven. De leerkrachten en mentoren nemen nu vooral een coachende rol aan en stuurt bij waar nodig.
- 5) **Adjourning:** Leerkrachten en mentoren sturen op deze afsluitingsfase aan op het blijven vasthouden aan de eerdere regels en verwachtingen. Dit biedt de leerlingen veiligheid en structuur binnen de school. Daarnaast sturen zij het afscheid van de leerlingen in een groep, door bijvoorbeeld een afsluitingsactiviteit te plannen.

Om pestgedrag te voorkomen, kunnen wij als school acties ondernemen die ervoor zorgen dat pestgedrag weinig kans maakt. De acties die leerkrachten/mentoren o.a. ondernemen, zijn:

1.3 Werken aan een positief school- en klasklimaat

Een positief schoolklimaat is een van de beste middelen om pesten te voorkomen. Openheid binnen de school en de manier van omgaan met elkaar maken duidelijk welk gedrag wel en niet geaccepteerd wordt binnen de school. Wij hanteren dan ook een aanspreekcultuur: Iedereen (leerkrachten, mentoren, teamleiders, alle andere medewerkers binnen de school en leerlingen) spreekt elkaar aan wanneer iemand zich niet aan de regels houdt. Wanneer er bereidheid is om elkaar te helpen, helpt dit om probleemsituaties te voorkomen. Als leerlingen goed in hun vel zitten, zich veilig en verbonden voelen met elkaar en in hun omgeving, dan stijgt het welbevinden. Dit heeft ook weer positieve invloed op het leervermogen van de leerlingen. Daarnaast kan een positief schoolklimaat bijdragen aan het voorkomen en/of vermindering van stress en frustratie bij kinderen, waardoor de kans op pesten afneemt. Wij spelen hierop in door de leerlingen te sturen om open met elkaar praten over hoe ze zich voelen en problemen en irritaties bespreekbaar te maken. Dit zorgt ervoor dat als er al een begin is van pesten dat het vlug gestopt kan worden door het vertrouwen in elkaar en in de groep. Op deze manier ontstaat er een contact waar openlijk met elkaar gepraat kan worden over gevoelens, strubbelingen en problemen. De mentor stuurt dit klasklimaat op een positieve manier door er in de mentorlessen aandacht aan te geven. Hier wordt op de eerste dag van het schooljaar al direct aandacht aan besteed, zoals beschreven bij de groepsvormingsfasen. Onze leraren en mentoren nemen de volgende 5 rollen op zich om het gehele schooljaar bij te dragen aan een positief schoolklimaat:

- 1) **De leraar als gastheer:** De relatie met de leerkracht en mentor is een psychologische basisbehoefte van leerlingen. Bij binnenkomst staan onze leerkrachten bij de deur, kijken de leerlingen op een vriendelijke manier aan en zeggen als ze hier de kans voor krijgen ze individueel gedag. De leerkrachten positioneren zich zo dat ze het lokaal kunnen inkijken, maar houdt ook zicht op de leerlingen die binnenkomen. Op dit moment geeft de leerkracht zijn/haar regels aan: Petje af, kauwgom uit, rustig naar binnen lopen etc. De leerkrachten kijken de leerlingen aan en noemen hun bij hun naam, wanneer zij uitspreken wat zij van de leerling verwachten. De leerkrachten lopen rond om nogmaals op een positieve manier te investeren in de relatie met de leerlingen.
- 2) **De leraar als presentator:** De leerkrachten en/of mentoren lopen nog even als gastheer rond in de klas: 'Fijn dat je er bent, pak je ook vast je spullen?'. Vervolgens schakelen zij van individueel contact over naar de groep om aandacht te vragen. De leerkrachten geven duidelijk aan wat zij verwachten van de leerlingen, door bijv. te zeggen: 'Jongens ik wil graag starten...'. Vervolgens geven de leerkrachten aan wat nodig is om de les gezamenlijk goed door te komen.
- 3) **De leraar als didacticus:** De leerkrachten leggen de leerstof op minimaal twee verschillende manieren uit: visueel en verbaal. Vervolgens probeert de leerkracht de groep te activeren, door bijvoorbeeld vragen te stellen als: 'Denk eens hardop na, wat heeft dit thema te maken met het hoofdstuk?' Activeren van het denkproces is nodig

om kinderen te laten leren en te weten hoe zij denken. Daarop kan de leerkracht dan feedback geven. Uiteindelijk zijn de leerlingen zelfstandig aan het werk.

- 4) **De leraar als pedagoog:** De leerkrachten en mentoren zorgen voor een veilig leerklimaat door duidelijk en voorspelbaar te zijn. Dit doen zij o.a. door regels af te spreken, door bijvoorbeeld te benoemen: 'We spreken af: als iemand praat, ben jij stil'. De leerkrachten en mentoren communiceren over de regels die gehanteerd worden in de klas. Een overtreding wordt overeenkomstig gecorrigeerd, er wordt positieve feedback gegeven en gereageerd vanuit de relatie. De leerkrachten en mentoren spreken de leerlingen persoonlijk aan op hun gedrag. Op deze manier van handelen komen zij tegemoet aan de emotionele en sociale behoeften van de leerlingen.
- 5) **De leraar als afsluiter:** De leerkrachten en mentoren sluiten de lessen inhoudelijk en procesmatig af en komen terug op het geleerde van die les. Ze vragen bijvoorbeeld aan de klas: 'Wat hebben we geleerd en hoe hebben we dat geleerd?' Hierdoor leveren zij een positieve bijdrage aan het bewustwordingsproces en de motivatie van de groep leerlingen.

Daarnaast worden er binnen de school en binnen klassen groepsmomenten georganiseerd, uitstapjes, een schoolfeest etc. en doen wij ons uiterste best om zorg te dragen voor een leuke en aangename leeromgeving. Onze klaslokalen zijn open en alle leraren hebben goed zicht op de klassen binnen de afdeling, waardoor zij bijvoorbeeld pestsignalen eerder kunnen oppikken en actie kunnen ondernemen. De klaslokalen zijn verzorgd en goed toegerust met voldoende licht, lucht en ruimte. Dit creëert een open en veilige sfeer binnen de verschillende afdelingen van de school.

1.4 Sociale vaardigheden ontwikkelen

Sociale vaardigheden bewijzen hun nut op veel verschillende gebieden. Sociale vaardigheden kunnen ervoor zorgen dat ruzies of pestgedrag voorkomen of opgelost kunnen worden. Deze sociale vaardigheden worden tijdens de lessen en in de gehele schoolperiode geoefend in de klassensetting. Wanneer er problemen zijn, worden deze besproken in de lessen. De leerkrachten sturen dit en spreken de leerlingen aan op hun eigen verantwoordelijkheid. Wanneer een mentor of leerkracht van een klas signaleert dat een van zijn/haar leerlingen minder sociaal vaardig is, kan de mentor om advies vragen bij het ondersteuningsplein. Het Plein biedt verschillende trainingen aan m.b.t. sociale vaardigheden. Er is een sociale vaardigheidstraining en een training Rots en Water.

1.5 Investeren in het sensibiliseren en informeren van leerlingen

Leerlingen ervaren en merken pesterijen vaak veel sneller op dan de volwassenen in hun omgeving. Op klasniveau worden de leerlingen gesensibiliseerd door in de klas een gesprek te voeren over wat pesten inhoudt, wat het met iemand doet, waarom leerlingen eraan meedoen, enz. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren naar aanleiding van het bekijken van een video, het lezen van een tekst/boek of aan de hand van affiches. De mentoren maken aan het begin van het schooljaar klassenafspraken met haar klas. De leerlingen spreken klassikaal regels af die het respectvol met elkaar omgaan helpen garanderen. Ook wordt er op het begin van ieder schooljaar duidelijk gemaakt op welke manier met regelovertredingen binnen de school wordt omgegaan. Openheid en transparantie vinden wij hier belangrijk in. Wanneer de mentor pesten signaleert, kan hij/zij een kringgesprek organiseren, waarin wordt nagedacht over de beste manier om het pestprobleem bespreekbaar te maken en tot een goed einde te brengen. Ook kan de mentor een rollenspel organiseren met een klassikale nabespreking. De mentor speelt in op zijn/haar groep en past preventieve acties toe waar nodig. De mentor probeert hierbij de groep te activeren tot actief burgerschap en spreekt hen duidelijk aan op hun verantwoordelijkheid om pesten te stoppen. Het ondersteuningsplein kan door de mentoren en leerkrachten ingeschakeld worden om hierbij te helpen.

1.6 Communicatie met ouders

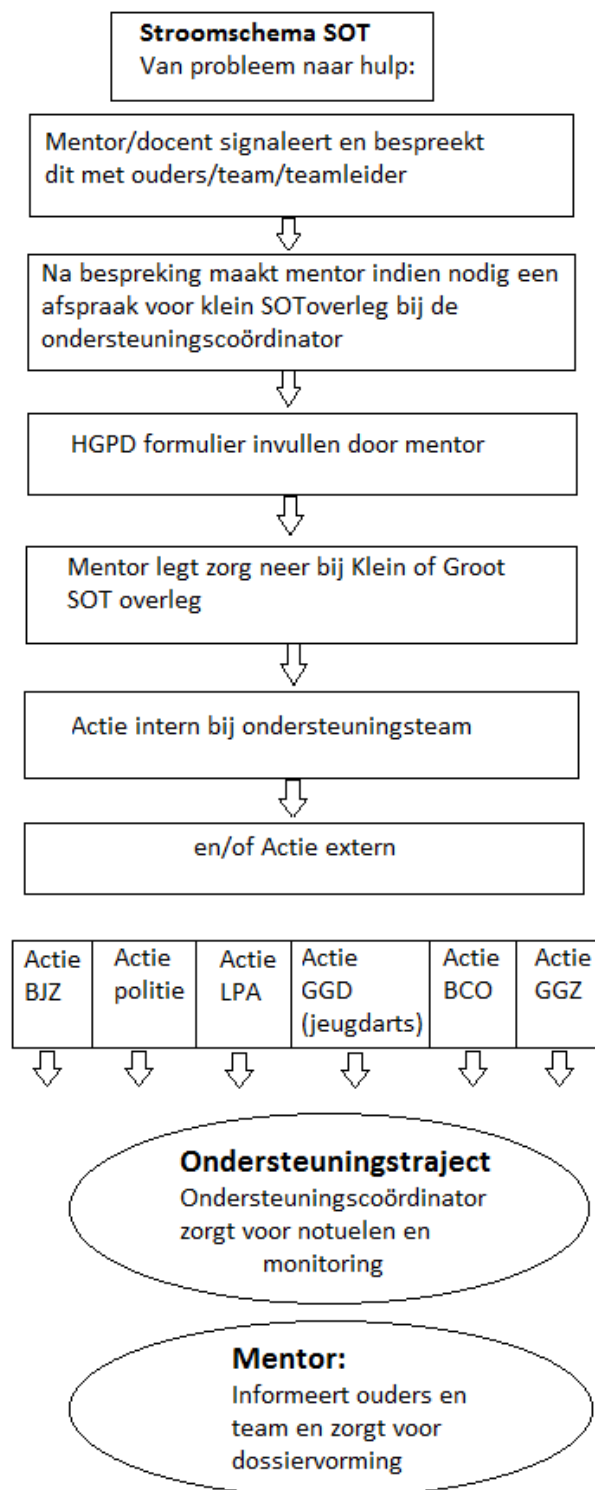
Een goede communicatie tussen leerkrachten en ouders vinden wij van wezenlijk belang ter preventie van pesten. Ouderparticipatie is écht nodig als het gaat om het tegengaan en het bestrijden van pestproblematiek. Zowel ouders als leerkrachten hebben het beste voor met een leerling. Ieder kijkt wel vanuit een verschillend perspectief naar de leerling. Onze leerkrachten hebben over het algemeen korte lijntjes met ouders. Er wordt dan ook van ouders verwacht dat zij problemen tijdig aangegeven, zodat de school hier vervolgens iets mee kan. Ook wordt er vanuit alle leerkrachten, mentoren en andere medewerkers binnen onze school verwacht dat zij problemen ook tijdig aan ouders kenbaar maken, zodat ouders hier vervolgens ook mee aan de slag kunnen. Alle leerkrachten en mentoren informeren ouders over belangrijke zaken die spelen binnen de school. Daarnaast is het goed om te weten dat wij als school eens in de zoveel tijd een ouderavond over pesten organiseren. Wij willen de problematiek bij ouders onder de aandacht brengen, zodat zij mee kunnen denken. Het doel van deze ouderavonden is om ouders én leerlingen bewust te maken van het (mogelijke) pestprobleem. Deze activiteiten worden op de website van het Blariacumcollege tijdig aangegeven.

Hoofdstuk 2: Preventie pestproblematiek

Vanzelfsprekend is preventie de beste aanpak tegen pesten. Alle medewerkers binnen de school zullen zich tot het uiterste inspannen om pesten op school middels een preventieve aanpak te voorkomen. De school treedt dan ook zo veel mogelijk preventief op m.b.t. pesten. Voorkomen is immers beter dan genezen. Hoe we dat doen, staat beschreven in dit protocol. Indien pestgedrag zich toch voordoet, zullen wij proberen dit vroegtijdig te erkennen en dan volgens het protocol ingrijpen.

2.1 Aanmelding van een leerling op het Blariacumcollege

Voor de komst van de leerling op onze school worden eventuele bijzonderheden opgevraagd bij de basisschool en genoteerd in het digitale leerlingvolgsysteem (PreventiefOntwikkelingsPlan). Ook kunnen wij van ouders vragen om bijzonderheden door te geven bij de aanmelding van hun kind. Voorafgaand worden leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte besproken door de teamleider van de afdeling en de ondersteuningscoördinator. Ouders worden daarna uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek en de extra ondersteuning wordt gezamenlijk doorgesproken. Er wordt hierna een HGPD opgesteld met doelen waaraan gewerkt kan worden. Wanneer de leerling pestslachtoffer is (geweest), dan kunnen ouders dit bij de aanmelding of in het kennismakingsgesprek melden. Ook in de oudergesprekken vraagt elke leerkracht/mentor hier expliciet naar. Op deze manier kan er op voorhand op pestproblematiek ingespeeld worden. Wanneer de leerling start op de burgklas, komt in eerste instantie de begeleiding bij de mentor terecht. De mentor is de spil in het geheel en houdt het groepsproces en het welbevinden van zijn leerlingen in de gaten. In de mentorles en in de andere lessen, wordt er aandacht besteed aan de groepssfeer en het welbevinden van de individuele leerlingen. De mentor houdt ook regelmatig welbevindingsgesprekjes met de leerlingen. Als de problematiek de mentor ten boven gaat of de problematiek in ernstige mate toeneemt, dan vraagt de mentor het ondersteuningsplein om advies. De leerling wordt dan aangemeld voor een bespreking in het S.O.T. (school ondersteuningsteam), waarna er acties worden uitgezet. Onderstaand wordt het aanmeldingsproces weergegeven in het stroomschema.

Toelichting afkortingen:

- * SOT = School Ondersteunings Team
- * HGPD = Handelings Gerichte Proces Diagnostiek
- * BJZ = Bureau Jeugdzorg. Dit bestaat nog wel, maar we spreken tegenwoordig over Jeugdhulpverlening.
- * LPA = Leerplichtambtenaar
- * GGD = Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
- * BCO = Begeleidingscentrum Onderwijs
- * GGZ = Geestelijke Gezondheidszorg

Hoofdstuk 3: Pesten

3.1 Definitie en vormen van pesten

Pesten is een breed begrip. De definitie die wij aan pesten geven, is:

'Pesten is het systematische en langdurig uitoefenen van psychologisch of fysiek geweld door één of meerdere personen ten opzichte van één persoon, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen'. Pesten is dan ook een verzamelbegrip waar verschillende gewelddadige gedragingen onder vallen: verbaal, non-verbaal, achtervolging, uitsluiting, stelen of vernielen van bezittingen, afpersing, vandalisme en cyberpesten.

Hieronder een toelichting van de verschillende vormen van pesten:

Verbaal: Dit is de meest gebruikelijke manier van pesten. Bij verbaal pesten is de kans kleiner dat het opgemerkt wordt. Voorbeelden zijn: schelden, vernederen of bedreigen.

Non-verbaal: Het lichamelijk pijn doen van een andere persoon. Voorbeelden zijn: schoppen, slaan, hard duwen.

Achtervolging: Achtervolgingen zijn meestal op voorhand gepland. Er wordt afgesproken met een groep om een persoon te gaan pesten. Wanneer een kind soms achtervolgd wordt in het kader van pesten, is hij/zij vaak bang om op openbare plaatsen te komen. Ze vermijden bijvoorbeeld plaatsen uit angst om opgewacht te worden.

Uitsluiting: De gepeste wordt buitengesloten. De pesters doen alsof de gepeste niet bestaat en/of negeren de persoon in bepaalde situaties. Het slachtoffer staat steeds alleen en mag nergens aan meedoen. De leerling gaat zich eenzaam voelen en krijgt uiteindelijk een minderwaardigheidsgevoel. Hierdoor kan hij/zij bang worden om sociale contacten te leggen.

Stelen of vernielen van bezittingen: Het komt voor dat het gepeste kind spullen kwijt raakt, zoals potloden, pennen, gummen etc. Wanneer dit bewust door anderen gebeurt en bewust wordt ingezet om iemand van streek te maken, valt dit onder pesten. Ook het bewust vernielen van spullen van een andere persoon vallen onder pesten.

Afpersing: Het kan voorkomen dat een pestslachtoffer en/of meelopers van de pesters gedwongen worden om iets te doen tegen hun zin in. Voorbeelden hiervan zijn: geld stelen, geld af moeten geven, eten/drinken moeten geven etc.

Vandalisme: Bij diefstal, vernielingen, verbaal en fysiek geweld kan de politie/de schoolagent worden gewaarschuwd en aangifte worden gedaan. Het Blariacumcollege heeft korte lijntjes met de politie/de schoolagent. Eventuele schade wordt verhaald op de ouders/verzorgers, zoals dit in de wet beschreven staat. Het convenant "veilige school" is hier van toepassing

Cyberpesten: Cyberpesten is een aparte vorm van pesten waarbij pesters herhaaldelijk gebruik maken van elektronische media zoals internet of mobiele telefonie om iemand kwetsend materiaal toe te zenden of door kwetsende dingen over iemand te verspreiden met de bedoeling op die manier macht over de persoon uit te oefenen. Cyberpesten vindt plaats wanneer een kind of jongere een ander kind of jongere kwelt, bedreigt, lastig valt, vernedert of in verlegenheid brengt door gebruik te maken van digitale technieken. Men spreekt over cyberpesten wanneer er aan beide kanten sprake is van jongeren. Zo gauw als er volwassenen betrokken worden, spreekt men eerder over stalken of lastig vallen.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten:

- *Beledigen via sms, mail, chat of andere applicaties:* via sms, mail of chat iemand vervelende boodschappen sturen.

- *Misleiden via internet of mobiel*: Iemand kan zich voordoen als iemand anders, door bijvoorbeeld een nepprofiel aan te maken of een andere naam te gebruiken in een chatprogramma.
- *Bedreigen via internet of mobiel*: Vervelende/bedreigende teksten sturen waardoor iemand zich niet meer veilig kan voelen
- *Inbreken in iemands mailbox of profiel*: Iemands wachtwoord achterhalen en in het profiel of in de mailbox van die persoon komen, zonder toestemming.
- *Wachtwoord veranderen*: Iemand wachtwoord bewust en ongevraagd veranderen.
- *Foto's en van Ipad, mobiel of laptop op internet plaatsen*: Met de Ipad, mobiel of laptop kan een leerling ongemerkt foto's maken. Deze foto's kunnen op internet geplaatst worden.
- *Privé gegevens op internet plaatsen*: Iemands privé gegevens op een internetwebsite zetten, kan ervoor zorgen dat die persoon lastig gevallen wordt.
- *Virussen sturen*: Via een mail of op een andere manier een virus meezenden, zodat dit virus op de andere computer terecht komt.
- *Stalking (Wet belaging)*: Belaging of stalking is in Nederland bij de wet verboden en dus ook strafbaar. Met belaging of stalking wordt het stelselmatig wordt het volgende bedoelt: Het lastigvallen van een persoon door die persoon te achtervolgen, steeds op hinderlijke wijze contact op te nemen en soms ook te bedreigen met het oogmerk die ander te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden dan wel vrees aan te jagen (Artikel 285b). Iemand telkens lastigvallen door smsjes, e-mails te sturen of te bellen is een voorbeeld hiervan. Bij het aanklagen van de verdachte, kan de verdachte een geldboete of een gevangenisstraf krijgen.
- *Naaktfoto's (Wet kinderporno)*: Het op internet zetten van naaktfoto's van minderjarigen (onder de leeftijd van 18 jaar) valt onder de Wet kinderporno. Het maken en het verspreiden van deze foto's is strafbaar. Ook het dwingen om iemand naaktfoto's van zichzelf te laten maken is strafbaar. De personen die deze foto's doorsturen zijn ook strafbaar (Artikel 240b).
- *Hacken (Wet computercriminaliteit 1993)*: Het inbreken op een computer van een ander of in het systeem van een ander, bijvoorbeeld de school. Hacken is ook een strafbaar feit.
- *Plaatsen van foto's van elkaar (portretrecht)*: Als je anderen fotografeert, dan heb jij als fotograaf het auteursrecht. Let op: met die foto's mag je niet zomaar alles doen wat je wilt. De personen op jouw foto's hebben namelijk ook rechten.

3.2 Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Het verschil tussen plagen en pesten zit vooral in de intentie. De intentie bij pesten is iemand bewust kwetsen, terwijl er bij plagen geen bewuste kwade bedoelingen zijn. Plagen is meer als een grap bedoeld bij leerlingen onderling. Plagen is dan ook een onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Bij pesten wordt de omgeving afgetast en wordt er gezocht naar een slachtoffer. Er zijn bewust kwade bedoelingen bij. Het is dus intentioneel. Enkele verschillen tussen plagen en pesten op een rijtje:

Plagen	Pesten
onbezonnen, spontaan	systematisch
geen kwade bijbedoelingen	Is intentioneel
duurt niet lang	gebeurt bijna non-stop
speelt zich af tussen gelijken	de macht is ongelijk verdeeld
geplaagde blijft volwaardig lid van de groep	de gepeste wordt buitengesloten
er is een wisselend slachtoffer	er wordt één zwart schaap uitgekozen
heeft geen blijvende gevolgen	lichamelijke of psychische gevolgen
altijd één tegen één	één tegen één / groep

3.3 De kenmerken van pesten op een rijtje:

- Pesten gebeurt systematisch
- Het gedrag is intentioneel
- De macht is ongelijk verdeeld
- Psychische en/of fysieke schade als gevolg van het slachtoffer
- De gepeste is niet weerbaar voor de pester(s)
- Doelbewust angst veroorzaken of schade te berokkenen bij de gepeste
- Pesten is een universeel verschijnsel

Hoofdstuk 4: Het signaleren van pestproblematiek

Alle medewerkers binnen het Blariacumcollege houden hun ogen open voor signalen m.b.t. pestgedrag. Bij het signaleren van pesten letten wij automatisch op een aantal signalen. Door deze verschillende signalen in de gaten te houden, proberen wij pestproblematiek vroegtijdig te signaleren, zodat er een adequate oplossing kan worden gezocht. Mocht het toch zover komen dat pestgedrag zich voordoet dan is het zowel voor het gepeste kind als de pester, en vaak ook de gehele klas, belangrijk om vroegtijdig in het pestproces in te grijpen om erger te voorkomen. Signalen die mogelijk pestproblematiek kunnen aanduiden, zijn:

4.1 Mogelijke signalen van een pestslachtoffer

- Het kind wordt (herhaaldelijk) op een gemene manier gepest, uitgescholden, bespot, gekleineerd, belachelijk gemaakt, vernederd, bedreigd of gecommandeerd.
- Klasgenoten lachen hen op een spottende en onvriendelijke manier uit.
- Het kind wordt lastiggevallen, weggeduwd, gestoten, gestompt, geslagen, geschopt en is niet in staat zichzelf adequaat te verdedigen.
- Het kind kan betrokken zijn bij 'twisten' of 'ruzies' waarin hij/zij zich totaal niet kunnen verdedigen en waaruit hij/zij soms huilend probeert te ontsnappen.
- Boeken, geld of andere eigendommen worden beschadigd of slingeren rond.
- Het kind heeft blauwe plekken, verwondingen, sneeën, schrammen of gescheurde kleding die hij/zij niet op een normale manier opgelopen kan hebben.
- Het kind komt vaak als eerste of als laatste de klas binnen en scheidt zichzelf af van de groep.
- Het kind is (vaak) alleen en wordt uitgesloten door de klas tijdens pauzes.
- Het kind lijkt geen enkele goede vriend in de klas te hebben.
- Het kind wordt vaak als laatste gekozen bij het samenstellen van een team.
- Het kind probeert in de pauze dicht bij de leerkracht te blijven, hier voelt hij/zij zich veilig en kan beter opschieten met volwassenen dan met leeftijdgenoten.
- Het kind vindt het erg moeilijk hardop te praten in klas (angstige en onzekere indruk).
- Het kind ziet er bang, ongelukkig, neerslachtig en huilerig uit.
- Het kind toont een plotselinge of geleidelijke verslechtering in schoolresultaten.
- Het kind kan onder leeftijdsgenoten moeilijk voor zichzelf opkomen.
- Het kind verliest de belangstelling voor zijn/haar schoolwerk en haalt lagere cijfers. Het vertonen van onverwacht gedrag (bv spontane driftbuien) kan een gevolg zijn.
- Het kind gaat niet graag naar school en probeert er steeds onderuit te komen.

4.2 Mogelijke signalen van een pester

- De persoon gedraagt zich stoer en het valt op dat hij/zij wil imponeren
- De persoon is vaak fysiek sterker dan het slachtoffer
- Wil graag overheersen en zichzelf bewijzen in de groep

- Is impulsief en kan mogelijk agressief reageren bij tegenwerking
- De persoon lijkt vaker een hoge pet van zichzelf op te hebben
- Is vaak een schijnbare populaire leerling
- Is eerder gevreesd dan geliefd in de groep
- "Gebruikt" andere leerlingen en "spant" andere leerlingen voor zijn karretje

Hoofdstuk 5: Pestbeleid op het Blariacumcollege

Het Blariacumcollege gaat uit van de vijfsporen aanpak. De vijfsporen aanpak is een aanpak die gericht is op alle verschillende betrokkenen bij pestproblematiek. Deze methode is ontwikkeld door Noor Olweus. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat dit één van de weinige effectieve manieren is om pesten te kunnen aanpakken, vooral omdat deze aanpak effect heeft op langere termijn.

De belangrijkste aandachtspunten binnen het vijfsporen beleid zijn:

- De algemene verantwoordelijkheid van de school
- Steun bieden aan het kind dat gepest wordt
- Steun bieden aan het kind dat zelf pest
- De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem
- De ouders van het gepeste en het pestende kind steunen

Er wordt in de vijfsporen aanpak uitgegaan van vijf partijen/vijf sporen:

- Het gepeste kind
- De pester
- De ouders
- De klasgenoten
- De leerkrachten/school

5.1 De vijfsporenaanpak in concrete stappen

Pesten op Groepsniveau: De groep is in principe als geheel verantwoordelijk voor de onderlinge communicatie en het wel of niet pesten in de groep. Zij zijn samen met de leerkrachten en ouders verantwoordelijk voor de aanpak tegen pesten. Onze leraren nemen daarlangs een sleutelrol in bij de aanpak tegen het pesten. Zij proberen pesten vroegtijdig te signaleren en effectief te bestrijden. Onze leraren worden ondersteund door het ondersteuningsplein die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele leerlingen of met groepjes leerlingen aan de slag gaat.

Spoor 1: Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard bieden wij hulp aan het slachtoffer. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen nemen een passieve houding aan en zitten er duidelijk mee dat ze gepest worden. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen of terugpesten. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval kunnen wij als school het kind helpen door bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining of een training rots en water. Ook bieden wij weleens individuele trajecten aan. Dit wordt echter altijd via de mentor aangevraagd, in goed overleg met ouders, bij het ondersteuningsplein.

Bij hulp bieden aan het gepeste kind vinden wij de volgende zaken belangrijk:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren door te zoeken en oefenen van een andere reactie.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.

- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Spoor 2: Hulp en begeleiding aan de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak), gekoppeld aan het maken van afspraken en mogelijk het afspreken van evaluatiemomenten. Het advies is om de pester de gelegenheid te bieden om zijn gedrag te beteren alvorens zijn ouders bij het wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Bij het bieden van hulp en begeleiding aan de pester vinden wij de volgende zaken belangrijk:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling buitengesloten voelen).
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke/leuke kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regels en er worden maatregelen getroffen als het kind wel pest.
- belonen (schouderklopje) als de leerling zich aan de regels houdt.
- De leerling leren om niet meteen kwaad te reageren, zichzelf leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenkenhouding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp; sociale vaardigheidstrainingen etc.

Spoor 3: De ouders

De leerkracht/mentor of een professional van het ondersteuningsplein, afhankelijk van de ernst van de zorg, zal de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Onze leerkrachten bieden altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt daarnaast ook de pester (indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen). Wij adviseren ouders het volgende:

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus.
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d) Geef zelf het goede voorbeeld.
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Spoor 4: Hulp aan de zwijgende middengroep

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken, ondernemen wij de volgende acties:

- Wij stellen pesten aan de orde in de klas door bijvoorbeeld aandacht voor dit pestprotocol te vragen en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. In het begin van het schooljaar worden er in de groep duidelijk gedragsregels besproken en worden verwachtingen naar de leerlingen toe uitgesproken. Telkens in andere bewoordingen en op speelse manieren en aangepast op het niveau van de groep. In de lessen wordt er gebruik gemaakt van verschillende werkvormen in de mentorlessen en mogelijk ook in andere lessen.
- Via rollenspellen in de klas het buitengesloten zijn/het pesten aan den lijve te laten ondervinden. Ook kunnen er andere spelen en programma's worden ingezet in de klas, bijvoorbeeld: meidenvenijn, jongensgedoe en anti-pest kaartjes. Het spel of programma dat ingezet wordt in de groep, wordt ook gecommuniceerd met ouders.

Spoor 5: Als school de verantwoordelijkheid nemen

Dit wil zeggen dat wij als school een nadrukkelijke stelling tegen pesten nemen en een duidelijk en schoolbreed beleid hierop voeren. Wij zorgen er dan ook voor dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn in de eigen groep te herkennen en aan te pakken. Daarnaast is er binnen de school een ondersteuningsplein met professionals van verschillende disciplines en een anti-pestcoördinator, die ingeschakeld kunnen worden bij het bestrijden van pestproblematiek.

5.2 Beleid cyberpesten

Tegenwoordig is cyberpesten ook een veel voorkomend fenomeen. Daarom hebben wij er als school voor gekozen om een aparte gedragscode voor sociale media voor leerlingen te handhaven. Onder sociale media verstaan we alle internettoepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen, denk aan: Facebook, WhatsApp etc. Het is belangrijk dat leerlingen zich aan de gedragscode sociale media houden. Onze leerlingen zijn persoonlijk verantwoordelijk voor hun publicaties en verspreiding van publicaties via sociale media, zowel binnen als buiten de school. Als leerlingen afwijken van deze gedragscode zullen wij de ouders/verzorgers informeren en maatregelen gaan nemen. Mogelijk kan ook de politie ingeschakeld worden en in ernstige situaties kan het zelfs leiden tot schorsing of verwijdering van school.

Leerlingen zijn verplicht zich aan de volgende regels te houden:

- Alleen de directie brengt officiële mededelingen over de school via het internet/sociale media naar buiten via het account van het Blariacumcollege.

- Leerlingen mogen geen berichten over anderen plaatsen en verspreiden, zeker niet als het gaat om privé-informatie of vertrouwelijke informatie.
- Leerlingen gedragen zich online zoals ze zich ook binnen de school behoren te gedragen. De schoolregels en de omgangsvormen binnen school zijn ook van toepassing op sociale media (zie schoolgids).
- Pesten op school wordt niet getolereerd, dus ook niet op sociale media.
- Leerlingen plaatsen geen berichten die bedreigend, discriminerend, beschadigend of haatdragend zijn voor een andere persoon (leerlingen en/of medewerkers) en/of het Blariacumcollege.
- Het is niet toegestaan om foto's, filmpjes of ander materiaal van leerlingen, medewerkers of andere bij de school betrokken personen, openbaar te maken via internet, e-mail en/of andere elektronische informatie- en communicatiemiddelen.

5.3 Anti-pestcoördinator

Wij hebben een anti-pestcoördinator die het anti-pestbeleid coördineert en de belangen behartigt in het kader van pesten. De huidige anti-pestcoördinator is Bart Peeters.

Leerlingen kunnen Bart Peeters bereiken via.... ?!

Zij kunnen meneer Peeters bereiken wanneer.....

Verschil met de schoolvertrouwenspersoon is....

De taken van de anti-pestcoördinator zijn:

5.4 Schoolvertrouwenspersoon

Elke leerling én medewerker van de school die bedreigd, gediscrimineerd, gepest wordt of last heeft van opdringerig, gewelddadig of ongewenst seksueel gedrag van een medeleerling of personeelslid, kan een beroep doen op de schoolvertrouwenspersoon. De eerste stap voor een leerling blijft natuurlijk die naar de mentor, maar durft, kan of wil een leerling dat niet, dan kan hij rechtstreeks contact opnemen met onze schoolvertrouwenspersonen: Bert Verhagen en Deen Wevers. Zij zullen het probleem altijd serieus nemen, gaan er vertrouwelijk mee om en zorgen mogelijk, in goed overleg met de desbetreffende persoon, voor bemiddeling of verwijzing naar bijvoorbeeld de klachtencommissie of de externe vertrouwenspersoon van de OGVO: De heer J. van Bree, Postbus 270, 5900 AG Venlo.

5.5 Klachtenregeling

Onderwijsgemeenschap Venlo & Omstreken, waar onze school onderdeel van is, stelt de klachtenregeling en de klachtencommissie beschikbaar via haar website.

Het adres van de Algemene Klachtencommissie is:

Algemene Klachtencommissie
Postbus 270 5900
AG Venlo

De klachtenregeling is alléén van toepassing wanneer u met een klacht niet ergens anders terecht kan. De meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school worden in eerste instantie in goed overleg binnen de school opgelost. Als dit niet lukt, kan overleg met de leerlingbegeleider, mentor, campusdirectie, of het College van Bestuur volgen. Pas wanneer ook dit niet tot tevredenheid heeft geleid, kunt u een beroep doen op de klachtenregeling.

GEDRAGSVERWACHTINGEN

- 1. Ik behandel een ander (en andermans spullen) met respect, omdat ikzelf ook graag met respect behandeld wil worden.**
- 2. Ik ben aardig, beleefd en eerlijk omdat ik graag wil dat anderen dat ook zijn.**
- 3. Ik help anderen en ik kom voor anderen op, omdat ik ook wil dat anderen mij helpen en voor mij opkomen.**
- 4. Ben zelf de verandering die je wilt zien in de wereld.**
- 5. Wanneer er een meningsverschil of ruzie ontstaat, probeer ik het eerst samen uit te praten en als dit niet goed lukt dan ga ik naar mijn mentor.**
- 6. Ik houd me niet alleen binnen school aan deze verwachten, maar ook daarbuiten.**

ZO

**DAT WAREN
DE REGELS**

**DAN GAAN WE
NU OVER NAAR
DE REALITEIT**

Loesje

Bijlage 1: Websites pesten

- <http://pesten.pagina.nl>
- www.veiligheid.nl
- www.pesten.nl
- www.pestweb.nl
- www.nji.nl/pesten
- www.aandachtvoorpesten.nl
- www.helpwanted.nl

Bijlage 2: Jeugdboeken pesten

- Nick Balthazar	BenX: niets was alles wat hij zei
- Klaas Bond	Angels en Demons
- Kevin Brooks	Bedreigd
- Caja Cazimier	Offline
- Trix van Dugteren	Pesten
- Graham Gardner	Een andere Elliot
- Roger van Hoeck	Banga Slet
- Marian Hoefnagel	Doe normaal!
- Mieke van Hooft	De tasjesdief
- Julia Jarman	Een gemeen spelletje
- Guurtje Leguyt	Vechten tegen pesten
- Gerda van Preter	Anna was hier
- Carry Slee	Spijt

Bijlage 3: Tips om cyberpesten te voorkomen/stoppen

Cyberpesten voorkomen

Cyberpesten kan zoveel mogelijk door de volgende stappen worden voorkomen:

- Wachtwoord en inlognaam nooit aan anderen geven. Het wachtwoord moet tevens niet makkelijk te raden zijn, dit kan met behulp van cijfers en tekens in het wachtwoord.
- Pas op met vertrouwelijke informatie, zoals jouw telefoonnummer en woonadres (hoe dit aangepast kan worden, is te lezen in bijlage 4).
- Wat op de webcam te zien is, kan op internet gezet worden. Let dus op wat je voor de camera doet, ook als je denkt dat een vriend / vriendin dit nooit zou doen. Als je bijvoorbeeld ruzie krijgt, kan hij/zij dit op internet zetten zodat iedereen dit kan zien.
- Gepest worden door een onbekende, moet niet persoonlijk worden opgevat. Het is namelijk makkelijker iemand uit te schelden via internet dan in het echte leven.
- Stel anderen op te hoogte indien je gepest wordt op uw mobieltje. Het nemen van een nieuw nummer is ook een optie. Geef dit nieuwe nummer dan alleen aan echte vrienden.
- Neem de dreigementen van de ander niet altijd serieus: als een onbekende zegt te weten waar je woont, omdat hij/zij dit kan achterhalen via je ip-adres, is dit niet waar. Alleen de politie kan dat doen.
- Accepteer / voeg alleen uitnodigingen van mensen die je kent (toe).
- Bewust maken van de gevaren op internet, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten.
- Samen afspraken maken over internetgedrag en -regels.

Cyberpesten stoppen

Cyberpesten kan gestopt worden door:

- Niet te reageren op haatmails of andere cyberpesterijen. Verwijder de mail zonder deze te openen. Als je niet op mails reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders.
- Mocht het dan niet stoppen, bewaar de mails en ga hiermee naar je mentor/leerkracht/ouder toe. Houdt het in ieder geval nooit voor jezelf!
- Indien je in een chatroom bent en gepest wordt, verlaat dan de chatroom.
- Blokkeer de afzender bij pest/haatmails, -chatberichten of -smsjes.

Bijlage 4: Vragenlijst pestincident

Deel 1: vragenlijst voor het slachtoffer

Vul deze vragenlijst in. Wees 100% eerlijk in je antwoorden. Er wordt met de informatie die je invult vertrouwelijk worden omgegaan. De informatie zal niet zomaar worden gedeeld met anderen zonder dit eerst met jou te hebben besproken.

Naam : _____
Klas : _____

Door wie word je gepest?

Hoe word je gepest?

Uitlachen / uitschelden je mag niet meedoen / leugens over je vertellen / spullen afpakken of kapotmaken / bedreigen of bang maken / lelijke dingen zeggen / aanraken of beetpakken / duwen / schoppen / slaan / anders:

Waarover wordt je gepest (bril, haar, kleding)?

Waar word je gepest?

In de klas / in de school / op het plein / buiten de school / anders:

Wanneer word je gepest?

Voor schooltijd / tijdens de les / in de pauze / na schooltijd

Wie is de ergste pester en waarom?

Wie is de leider / baas bij het pesten?

Wie helpt jou?

Wie is jouw vriend(in)?

Tegen wie heb je gezegd dat je gepest wordt?

Ouders / mentor / docent / directeur / anders:

Wat is er toen tegen je gezegd?

Heb je thuis gezegd dat je gepest wordt?

Ja / nee

Wil je er met iemand over praten?

Ja / nee / weet ik niet

Wil je dat er in de klas over wordt gepraat?

Ja / nee / weet ik niet

Welke klachten heb je?

Huilen / slecht slapen / bang / pijn / bloed / anders:

Zijn er spullen afgepakt of kapotgemaakt?

Ja / nee, namelijk _____

De pester moet:

Ophouden / straf krijgen / anders:

Wat heb je zelf gedaan?

Terugschelden / terugslaan of schoppen / uitlachen / anders:

Heb je hier straf voor gekregen?

Ja / nee / nog niet

Heb je zelf wel eens gepest?

Ja / nee, omdat _____

Is dit de eerste keer dat je deze vragenlijst invult?

Ja / nee, namelijk _____

Hieronder zet je de datum van vandaag en je eigen handtekening. Als je hieronder je handtekening zet, verklaar je dat je 100% eerlijk bent geweest bij het geven van je antwoorden.

Datum : _____

Handtekening :

Deel 2: vragenlijst voor de mogelijke pester

Vul deze vragenlijst in. Wees 100% eerlijk in je antwoorden. Er wordt met de informatie die je invult vertrouwelijk worden omgegaan. De informatie zal niet zomaar worden gedeeld met anderen zonder dit eerst met jou te hebben besproken.

Naam : _____
Klas : _____

Pesten is op onze school niet toegestaan. Toch wordt er gezegd dat jij pest. Met de volgende vragen willen we ook van jou weten wat er aan de hand is en willen we graag jouw kant van het verhaal horen.

Heb je de vragenlijst samen met jouw docent/mentor/teamleider doorgenomen?
Ja / nee

Staan er dingen in die waar zijn?
Ja / nee, namelijk _____

Is er een reden waarom je pest?
Je bent zelf gepest / je wordt zelf ook gepest / omdat _____

Is er iemand die meepest?
Ja / nee, namelijk _____

Vind je pesten leuk?
Ja / nee

Waarom pest je juist deze leerling?

Hoe kunnen we het pesten stoppen?

Wil jij helpen om het pesten te stoppen?

Ja / nee, omdat _____

Wat moeten we volgens jou doen als het pesten toch doorgaat?

Als jij of iemand anders pest, dan gebeurt dit stiekem. Waarom gebeurt het volgens jou dan toch?

Pesten is leuk / Pesten is stoer / Pesten geeft je macht / De pester wilt de baas zijn / omdat:

Uit de vragenlijst komt naar voren hoe erg het is om gepest te worden. Wat vind je daarvan?

Is dit de eerste keer dat je deze vragenlijst invult?

Ja / nee, namelijk _____

Hieronder zet je de datum van vandaag en je eigen handtekening. Als je hieronder je handtekening zet, verklaar je dat je 100% eerlijk bent geweest bij het geven van je antwoorden.

Datum : _____

Handtekening : _____
